

Інститути громадянського суспільства як суб'єкти запобігання корупції

Автор: Берназюк Інна

Організація: ПВНЗ «Європейський університет»

Видання: Конституціоналіст · 2016

Дата публікації: 2023-03-02

Постійна адреса:

<https://constitutionalist.com.ua/instytuty-hromadianskoho-suspilstva-iak-sub-iekty-zapobihannia-koruptsii/>

Відомості про автора

Берназюк Інна

ПВНЗ «Європейський університет»

Анотація

Порівняльно-аналітичне право РОЗДІЛ?

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО

УДК 347 471.02

ІНСТИТУТИ ГРОМ

ЯК СУБ'ЄКТИ

ASTHE \$

міждержавних валют АА схарактеризовано інститу; мадянського суспільства та інститутів | мститут® громадянського суспільства д, акти. які регламентують участ «Річної національної програм;

Ключові слова: антикорупційна полі

Вс тетье охарактеризованы инст я понятия Thana тут» гражданского общества как субъекты предупреждения коррупции. Приведены с ти ства институт допуске институтов оаг оре 'озные антикоррупционные пол й о г уі 'ожения «Годовой законодательного обеспечения реформ в Украине» Кп й я ночевые слова:

антикоррупционная политика общественная экспертиза. гражданское общество. и This art Corsitution of Ukraine concerning т acis regulating public paricipal Key words: anti-comuption policy, public examination. c! soc

Постановка проблеми. Серет суб'єктів samodinamis Коруний: псобінно місце послать інсптути громадян ського суспільства (лай ЕС) як недержавні у орен, що мають можливість найбіль об'єктивно та пеупереле

жено вкопувати свої функції. Цьому сприяє їх максне мальна адміністративна вілмежованісті віл усіх суб'єктів нладних повноважень. а також фінансова незалежності, кіл бюджетних видатків. Безпосерелиною діянь ПС має злійстоватися іра (CHIEH законодавства). створеному. лержає зправа га свободи суб'єктів НОВ ол пою, які повинна гаранту промальянського суспільства в піЛОМУ та Кожин о йог чис.

зка діяльність пе ORE мати на ке уее на зокрема, Крім Tora, мет CHC нстативного вилу па грома 1 Si is та. ерс. Тобто саме позиціонування бульсякоюо утворення як ИС не повинне сприйматися як посі апріорі DBC ппоспорюване з почки зору висунутих ідей ла пе зроблених виспольв.

Водиочас. як tok Canis результатів діяльності И С в Україні. у HAN] виконання функцій суб'єктів запобі тання кору ний, зловільшого її можна оцінити як ефектив» та корисих для громадянського суспільства та держави, Аналіз останніх лослілжень і публікацій, На питання залучення НС ло ліяльності у сфері запобігання кору ііі СРТІ увагу низка нау ковши. серед яких варто виділити роботу [. Валіютко, у якій окреслено механізми пзасмолий ПС влалиих суб'єктів щоло вироблення заходів протидії сops пі 12]: роботу JL Йоспфовича.

присвячену про бл мамоапикорупційної експертизи. нормативно-правових актів J) роботу С. Рудовської. метою якої є дослідження ціальності в лосліджуватій сфері. консуліятивно-дорал

х владних повноважень |1). Крім цих органи при CYS CR 'спльства як суб'єкти запобігання корупції. наведено визначення початта гро роаналізовано основні положення Конституції України щодо допуску 2 describes how cm! society actors to prevent cотирйоп. Ал defintion of ci society and cl soc dmission of civil vocky in the prevention of corruption The authors also is equi put on in combating and fighting corruption, The basic anti-cor = Ukraine cocperation for 2015 and the Plan of legislative reform support in Ukraine.

cil society institutions

О; МУНЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

АДЯНСЬКОГО oven У bCT

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ ше

СИУП, SOCIETY INSTITU

TION

UBJECT OF CORRUPTION PREVENTION

Берна нок LAL кандидат юридичних наук, головтій скот п «фінансових відності Паціопальнься бат, автором наведено основні міжнародні нормативчо-правові м співробітництва Україна or порупцею Схарактеризовано основні аТ Ду положення 16 рік» та «Плану законодавчого забезпечення реформ в Україні» тика. п ромадська експертиза, громадянське суспільство. інститути громадянського суспільства, Епеа ражданского общества. Проанализированы основные положения Конституции украинь о итуты гражданского общества SIC provisions of tie п mematonal legal r OFOVISIONS of the Annual того. у своїх дослідженнях полю участі Су сапа кору заміняли. зокрема, В Тена на МОК 1378 Cry mss [20] дев іноземні в ці наукові лит лавчих гарантій виконання ICTY аа грома,

а функцій суб' кв запобігання ко Меабиякс значення для. чосльтження. нору исчо» ние тая: мають практичні роботи, отг еп йо нью иредетавниками П'Є, Особливе ARI Cpt is пром ай, потичне розкривали: проб; Nui Weep песілають збірки + Як провести громадську Thos iti пу експеринчу? Метеличні рекомкнлание 35) 3: Манна 003 проведення | PORCH! днтнкорх тн кет зи: анально засали» [TL но повеления прес эх TET 1S прик м них ву ман рі якої й HOT ROAR реформ. звемо мин райні» та Иен грома ко? ears ри Метою статті є сикого суспі тва як суб Ok Виклал основного матер CHO можна резлядати як самоопрі ATR 1 гульовану сферу публічно ранових ві ох характерис пау. E pens 2 Утнорювану вільними | рівними иди дачи Tonos

тими ними OG CURIS DONGLE AK (fy ei формуючи соціальний капітал isco ро ть за органами держатної влади, слу жать FLIPS 1A м кратії та писочальним чинииком. © OY OK прав вл лержави, Тобто PONIES GCE вони сх тожюватися з якимось одним суб'єктом вових BLOCH оскільки ня категорія озна спільних відносин, які вин, OKO зоо ко.

систему су ся па припиняються між TOT учасників [8]

Прийнято вважати, що в основі розвинутого громадяне ського суспільства лежить активна діяльність інститутів PONE CHO! суспільства. При цьому термін «інститути троманнського суспільства» © настільки поширеним. що має есі знать, Під пим розуміють суб'єктів. які в ДГ діяльності формують суспільні відносини, спрямовані пл уіпердження громадянського суспільства:

Терм Тп які об'є своєму склад! норми копсти- ЕЕО та інших калузей права, що регулюють суспільті ві пси у відновілій сфері та виступають складовими елементом багатовимірної системи конституційного панка України: узагальнюючу назву для всіх упорядкованіх ї ктруктурованих виявів громадянського суспільства.

тоо. Усі ці підходи заслуговують на увагу її олночасно RO із них пс має мопонполії на істину [14] Одни з висповків лослідження О.Ю. Бусол полягає у тому. то потенціал громадянського суспільства недостатньо використовується державою в протидії корупційній чипності. а політична воля уряду є ключовим фактом. від якого залежить залучення громадськості в розробу антикорупцій Одним із найголовніших завланы

інститутів громадянського контролю за діяльністю органів державної влади, неупередженість і неупередженість ними повноважень. чи не найголовніше. запобігання та протидія в системі суб'єктів влади повноважень.

них положень Конституції України, які є в Конституції України про запобігання корупції. спільства є релігійна, слід віднести: держава відповідає перед народом за свою діяльність і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (ст. 3) - носієм суверенітету та єдиним джерелом влади в Україні є народ: народ здійснює владу безпосередньо | через органи державної влади та органи місцевого самоврядування (ст. 5);

= правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах підпорядкованості до яких НАТО не може бути примусовий робити це по не ТЕСН законодавством: органи державної влади та органи місцевого самоврядування. їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі. у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (ст. 19):

кожному громадянину є право на свободу вираження своїх поглядів і переконань: кожен має право вільно збирати, обирати, використовувати та поширювати інформацію усно, письмово або іншим способом - на свій вибір (ст. 34) громадяни мають право об'єднуватися мирно, без зброї та проводити збори, мітинги, походи і демонстрації. про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування (ст. 38) громадяни мають право направляти індивідуальні чи колективні звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових і службових осіб, які зобов'язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк (ст. 40); кожен має право будь-якими не забороненими законами засобами захищати свої права та свободи від порушень і протиправних посягань (ст. 55) залучення громадян до процесу запобігання корупції в Україні є вимогою міжнародних договорів, зобов'язання за яким взяла на себе держава. з також рекомендацій. що належать авторитетним міжнародним організаціям. До відповідних міжнародних документів слід віднести:

типи міжнародних конвенцій. або Конвенцію про участь громадянського суспільства в процесі ухвалення доступ до правосуддя з питань, пов'язаних з корупцією, в Україні (ст. 16) ліній 3-25 червня рішення прийняті (ратифіковані: 1999 року № 32-XIV). це було ухвалено 2 1998 року в рамках діяльності Співпрацьової комісії ООН [6]:

Головною Організацією ООН є Національна Рада проти корупції, від 31 жовтня 2005 року рішення прийнято в Україні від 18 жовтня 2006 року № 251-1) [15] - Кодекс кращих практик участі громадянського суспільства в процесі ухвалення рішень прийнятий Конференцією високого рівня неурядових організацій Ради Європи | жовтня 2009 року [16]:

Головною Організацією ООН є Національна Рада проти корупції, від 31 жовтня 2005 року рішення прийнято в Україні від 18 жовтня 2006 року № 251-1) [15] - Кодекс кращих практик участі громадянського суспільства в процесі ухвалення рішень прийнятий Конференцією високого рівня неурядових організацій Ради Європи | жовтня 2009 року [16]:

- Рекомендацію № 19 (2001) Комісії Європи «Про участь громадян у публічному (громадському) житті на місцевому рівні» [18] слугують гарантуванню діяльності громадянського суспільства як суб'єкта боротьби з корупцією і віграють також такі акти: Рада Європи Асамблеї та Комітету Міністрів Ради Європи: Резолюція ПАРЄ «Про боротьбу з корупцією» № 1214 (2000); Резолюція ПАРЄ № 1546 (2007) «Антифінансування політичних партій»: Резолюція ПАРЄ № 1392 (2004) «Про корупцію Міністрів Ради Європи»: Резолюція ПАРЄ № 1534 (2007) Про конфлікт інтересів «співпраця з самобудуванням Ради Європи»: Резолюція ПАРЄ № 1547 (2007) «Про права людини в Європі»: Резолюція КМЄРП № 28 (2007) NOEL IFAT спав: Міжнародних суспільств організації у Раді Європи»: Резолюція КМЄРП

статус партнерства між Радою Європи та, поміж іншого, неурядовими організаціями» | 71. адже це 0 Про обов'язкову участь громадянського суспільства в боротьбі з корупцією зазначено в Конвенції ООН проти корупції, підписаній 18 жовтня 2006 року [3]: ефективна реалізація антикорупційної політики держави має базуватися на комплексному застосуванні примусових, попереджувальних і просвітницьких заходів. це може бути забезпечено, перш за все, за умови спільної участі у цьому процесі органів влади та громадянського суспільства.

Так, стаття 13 Конвенції визначає необхідність суспільства в заходах щодо запобігання та протидії корупції, а для цього необхідно сприяти активній участі окремих таких як громадянського суспільства, неурядових організацій і, перш за все, функціонують на благо громади. у Раді Європи: вороні

боротьбі з нею ла: я HOLAIGICHІ рес кують CHRO факту існування. причин \$ тебе частно» ху рік кориці. атакой: загроз, по створюються пає 115) Buin з петицією Кабінету Міністрек, по уч, сть сін сміцнювати зідепомовно таких заході, носилення прозорості й сприяння залученню населення о проч цесів прийняття ріпень забезпечення для изселения ефективного доступу. ло інформації: пронелення sso iis

поло інформування населення. які сприяють CROC атмосфери неприйняття корупції. а. пакож реалі кая програм лержавної осві пи, у лому числі навчальних програму школах га університетах: сприяння закчоченико та замнсту свободи пошуку. отримання. опублікування та позирсния інформації про корупцію [13].

У межах лослідження окресленої проблеми кож відмітити такий важливий доку меш яко Руша 1 ціональна програма співробітництва Україна МО а 2016 рік». затверджена Указом. Президента У 12 лютого 2016 року № 45/2016. то фікоє 3 очікуваних українським су сийльством ми й для подаліяного успилиого розвитку лержани саf 175) роль відіграє ВІ ТТА політика, спрямована на ОНС сис. LATHE та певіклкалиє реформу вання України | ь» крема провелення антикорупційної реформи | 1 У свою чергу. «Річна національна прогримо Cts бітництва Україна = НАТО на 2015 рік», зокрема, пере

М Порівня ІЛО лити» промо Satan зобов'язання. України. забезпечити виконання. антикормний ного. закополавства України: функціонування Пана льноно. агснівств 3 питань» запобігання коругии як превент иного органу та Національного антикорупційного бюро України як правоохоронного органу: належний моніюрин способу житя державних. службовців «творення Слиного державного ресстру декларацій осіб.

уповноважених на виконання функцій держави або міс. пісвого самоврялування: проведення перевірки лержавних службовнів відповідно до Закону України «Про очищення пали»: відкриття інформації про кінцевих виголонабувалів юриличних осіб \$ про зареєстровані права на нерухоме майно ovation ресстри) [19] Досить важливе місце серед. стратегічних актів. які косуються й антикорупційної політики. відволиться Плану закополавчого забезпечення реформ в Україні» FL Він має на меті реалізацію. зокрема. заходів. по перелбачені Угалою про асоціацію між Україною та Сіе Союзом. Європейським співтовариством з пюмної сперій га їхніми державами-членами віл 4 червня 2015 року Ле 509-У ПІ. а також Указом Президента України

під 12 січня 2015 року № 5 «Про Стратегію сталого розвику «Україна - 20200 Серед піп пп просктів законів. які необхідно прийняти на викопання пого Плану. слід виділити такі «Про виссенія змін до деяких законів України поло забез ропсйським печення відкритості та доступу лю інформанії ре а 10 Верховної Рали України. її комітетів ва парча піс лечь України»: «Про внисссиня змін лю деяких з.

України о; LA ни ат держ: нагляду у сфері. касеті. мрака лю публічної інформації»: «Про Som ar піні аудит органів державної влади», а також «ро ВІС Crit oo до деяких законодавчих актів України О10 уторя ув демократичного цивільного контролю нал; Воєтимо орі зацією держави». який повинен перелібачати створення ханізмів дієвого контролю у сфері національної бопеки у залученням інститутів громадянського суспільства. зокреча з використанням фінансових | матеріальних ресурс

Висновки. Таким чипом. яко показало пає т

доення, Інститути, громадянського суспільств хо вагомими суб'єктами запоби аня кору ний пері по, положеннями багатьох норм нам міжнародного, гак {нано сн І лержавної влади у здійснений anh ROP ин з повинні заручатися підтримкою іромалеькості, те можливість зробити цей процес більш chek ing головніше, прозорим. Завдяки залучення інсти» ни вру малянського суспільства ло боротьби з кору іі к уме Тиська влада зможе виконати всі міжнародні 3000р 5 ТНО пололання корупції. що вагомо позначиться п ОМУ напрямку натої лержави ого, аос ані SC аон NTT ния а Сре

Список використаних джерел

1. 1 Вусон О. КО. Протидія корупційній зпочинності в Україні в сучасний період : монографія) / О.Ю. Бусол Нау акап наук Ук, ін-т держави 1 права м. В.М. Корецького. - Київ. Ін Юре, 2014. - 562 с.
2. 2. Валюшкс І.В. Розвиток механізмів залучення громадськості до заходів протидії корупції в Україні. Аналітична записка / В. Вало

3. Електронний ресурс] - Режим доступу | <http://fir.niss.gov.ua/articles/266/>. З Голіна В.В. Запобігання корупції з використанням репонального досвіду П дослідження / В.В. Голіна. М.Г. Коподяжний / Право
4. = 2015. - № 12 - С 22
5. 4, Усс ЛІ Йосифович / Митна справа. — 2011, - № 6 (78) - Че: с об'єднаних Наш! джень, МІ. Хавронюк зтпеяхв/5226-теіопоіод уа 8 Погорілко В во «Юридична думка».
6. 9. Власов И.С. Правовые акт
7. Волтерс Клувер. 2010 - 176 с. «ровеч | Знтикорупційна експертиза проектів нормативно-правових а! ина 2 - Книга 2. - С. 72% DOTY корупції від 31 жовтн: 'роведечня громадської антикорупційної експертизи. загальні 'равових рефогм) тали. = 2013 — еппуа-дголтадекоунапикогиртзуупоу .©. Конституційне право України Академічний курс (підруч) в 2 т ионный анализ ' [науч.-пра!
8. тя Хабриева, В.Н. Найдено . Институт законодательства и сравнительного правоведени ів як засіб участ громадськості у 303 року ратифікована Законом України dtm засади / Видавпосobie / И.С. Власов и др. : отв. ред. 10.4 Тихомиров Юридическая фирма «Контраст» 10 Про затвердження Річної національної програми спаробтництва Україна = НАТО на 2016 рік | Указ Президента "країни ід 2 пуютог 2016 року Ме 45/2016. (Електронні
9. 11. Про План законодавчого заб
10. Електронний ресурсі, - Режим досту" я при Президентові України. = 2015. - № 1 го управі орпли44563503415 1541
11. 14. Федоренко В Л. Інститути громадянського сустильства та нститут громадських організаці в Україні
12. лекти / В.П. Федоренко Я.О. Кагляк (Електронний рх експертизу? Методичні г г См! Participation in the Decision-Making Frocess іС та нормопроєктні 15 Як провести громадську антикорупційну
13. 16. Cose of Good Practice
14. meeting on 151 October 2009 -- Strasburg 2009 3 / Counc Jf Europe Parliamentary Assembly. - Stias «й ресурс]. = Режим доступу BHD //гакоп (ата. дом Uaaws/showia5120 16. печення реформ в Україні. Постанова Верховної Ради України від 4 червня 2015 року № 509-111 у ітр fizakond. rada. gov.ua/flaws/show(509- 19.
15. 12. Рудовська СІ. Ключові поняття в дяпності консуьтативно-дородчих органе СІ. Рудовська // Ви
16. 13 Участь громадськості у заходах щодо запобігання корупц як запорука у ства юстиції України від 26 серпня 2011 року (Електрочний ресурс]. - Режим доступу Мир бут in a democratic society (European Code of conduct on 1оббути є bourg. 2009.
17. 18. Recommendation Rec (2001) 19 of the Committee of Ministers to member states on the partic
18. ник Наш нс! академ 'икорупцино! політики ро: коп гада доу-майам у. чела папе! дом ua/20126 урс] = Режим досту рекомендації. За заг NFIPLE отнс Affairs an Report Committee on Eco! ation of citizens in focal publ ie by the Committee of Ministers on 6 December 2001 at the 776th meeting of the Ministers DepLites. - Strasburg 2001
19. 19. Про затвердження Річної національної програми слівробітництва Україна - НАТО на 2015 рік Зета
20. 23 квітня 2015 року № 238 [Електронний ресурс). - Режим доступу . <http://fizakon.rada.gov.ua/Lejzizpsm/2362013/0125>
21. 20. Ступник Я.В. Корупція як загроза національній безпеці країни / Конституцино-правове будівництво на злам епох
22. мальних моделей : Матеріали міжнародної науково-практично! конференції (м. національний університет. 2016. - С. 205-208. Указ Президе! 'город. 22-23 квітня 2015 р.) = Ужгород

Файли матеріалу

[Оригінальний файл автора](#)